

Дроздовська О. В.,
студ. гр. БЕ-2/08,
Львівський інститут економіки і туризму.
Науковий керівник – Колінько Н. І.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і фінансів

ОПОДАТКУВАННЯ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

Питання розвитку туризму сьогодні стоять серед першочергових завдань економічного піднесення країни. Туристична галузь набуває дедалі більшого значення для розвитку економічно-соціальної сфери України, стрімко інтегрується у світову туристичну індустрію.

Ефективність функціонування будь-якої економічної системи значною мірою визначається діючою податковою системою.

Важливе місце серед економічних методів регулювання розвитку готельного господарства посідають податкові важелі. Використання податкових важелів регулювання повинно мати на меті оптимізацію кількості податків для підприємств готельного господарства, надання податкових пільг під конкретні проекти нового будівництва.

Умови сплати податків відіграють особливо важливу роль нині, коли світові ринки нестабільні, а на теренах України впроваджуються масштабні реформи, які вносять тимчасову нестабільність у правила гри. З цієї точки зору дуже корисним як для представників бізнесу, так і для представників влади, експертів є, так би мовити, сторонній погляд фахових міжнародних структур.

Законодавчо визначено, що послуги з тимчасового розміщення (проживання) – це діяльність юридичної чи фізичної особи з надання місця для ночівлі у засобі розміщення за плату, а також інша діяльність, пов'язана з тимчасовим розміщенням (проживанням), передбачена законом. І якщо власники невеликих за місткістю готельних підприємств, переважно фізичні особи, можуть застосовувати спрощену систему оподаткування, то власники великих готелів, що застосовують загальну систему оподаткування, перебувають у дискримінованому стані. [2, с. 170].

Туристична діяльність в Україні має певні особливості щодо оподаткування основними податками і зборами. Це зумовлено особливим характером операцій з надання туристичних послуг, які передбачають широке використання посередницьких схем, та наявністю спеціальних норм у законодавстві. Протягом 2009 року туристичні послуги фактично надавали 4 829 ліцензіата, з них: туроператорів – 1 475 і турагентів – 3 354, відповідно 31 % та 69 %. Отже, у 2009 році туристичну діяльність здійснювали 66 % ліцензіатів, у 2008 року, фактично працювали 76 % ліцензіатів. Тобто, за 2009 рік число непродуктивних ліцензіатів зросло.

У зв'язку з проведенням на території України Чемпіонату з футболу «Євро 2012», введено податкові пільги для готелів, зокрема: звільнення від оподаткування прибутку, отриманого від надання готельних послуг суб'єктами господарської діяльності, що є власниками готелів, новозбудованих чи реконструйованих у період з 01.01.2009 р. до 01.09.2012 р.: власника готелю категорії: „п'ять зірок” – протягом п'яти років з дня введення готелю в експлуатацію; власника готелю категорії: „чотири зірки” – протягом семи років та шести місяців з дня введення готелю в експлуатацію; власника готелю іншої категорії – протягом десяти років з дня введення готелю в експлуатацію.

На жаль, такі преференційні умови створені лише для чотирьох міст України, в той час як решта міст нашої держави також має ряд проблем у розвитку готельного господарства. Одна з них зумовлена нерівністю підходів до оподаткування власників засобів розміщення залежно від їх статусу. Зокрема, у Криму органи державної податкової служби провели обстеження домоволодінь. Як з'ясувалося, власники міні

готелів, що працюють за спрощеною системою оподаткування, сплачують податків у 25 разів менше, ніж ті, хто працює за загальною. Отже, лише за один місяць втрати бюджету загалом в Автономній Республіці Крим досягають 3,8 млн. грн.

Реформування пільгового оподаткування суб'єктів малого підприємництва необхідно проводити на засадах створення сприятливих умов не для ухилення від сплати податків, а для ефективного ведення (із розширенням у перспективі) фінансово-господарської діяльності. Державна підтримка малих підприємств у вигляді спрощеної системи оподаткування була закладена лише в таких країнах, як Україна, Росія, Естонія, Болгарія. У більшості інших держав вона закладена в рамки загальної системи оподаткування, але також передбачає певні податкові пільги для суб'єктів малого підприємництва. [1, с. 185–202].

Запроваджуючи систему спрощеного оподаткування, яку часто використовують власники невеликих засобів розміщення, законодавці не врахували, що така ситуація призведе до деформації у розподілі податкового навантаження між платниками податків. Замість стимулювання до розширення пропозиції послуг з тимчасового розміщення (особливо економкласу) чинна система оподаткування спотворює поведінку платників податків, роблячи її економічно неефективною. Наприклад, щоб не перевищувати порогових показників обсягу продажу власники середніх готельних підприємств перетворюють їх на менші, або ж спотворюють у звітності кількісні показники. Внаслідок цього втрачається ефект масштабу, створюються перешкоди для зростання обсягу наданих послуг.

Готельні підприємства, що обрали загальну систему оподаткування, сплачують всі податки та збори відповідно до чинного законодавства України. При цьому податками обкладаються як основні, так і супутні готельні послуги. Облік витрат усіх цих послуг ведеться окремо. Обкладання податком на прибуток операцій з надання готельних послуг здійснюється відповідно до Податкового Кодексу. Доцільно зазначити, що чинна до 2011 р. ставка податку на прибуток на рівні 25 % не була адекватною складним умовам фінансово-господарської діяльності підприємств. Тому її зниження до 23 % можна вважати одним із не багатьох позитивних моментів сучасної трансформації оподаткування в Україні.

На сьогодні ПДВ є основним непрямим податком у державах-членах Європейського Союзу. Частина надходжень від цього податку спрямовується на фінансування бюджету ЄС. Застосування податку на додану вартість є неодмінною умовою для вступу до ЄС нових членів.

Для досягнення позитивних результатів треба надалі вдосконалювати податкове законодавство в напрямі зменшення ставки ПДВ, що дозволить готелям зменшити ціни на свої послуги та збільшити обсяг обігових коштів, що залишаються в їх розпорядженні. У Литві, наприклад, такий само високий податок на додану вартість, як і в Україні, але для готелів його встановлено на рівні 5 %. І в багатьох інших європейських країнах він знижений до мінімуму. З метою активізації ділової активності в розбудові готельного господарства країни варто впорядкувати та оптимізувати податкове регулювання цієї сфери.

Література:

1. Крисоватий А. Діалектика трансформації податкової політики України в контексті європейської інтеграції [Електронний ресурс] / А. Крисоватий, Т. Коцук // Журн. європ. економіки. – 2005. – № 2. – С. 185–202
2. Постанова Кабінету Міністрів України : від 15.03.2006 р. № 297 Про затвердження Порядку надання послуг з тимчасового розміщення (проживання) :